

Παναγιώτης Λαδακάκος

Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Μεγάλη διείσδυση ΑΠΕ και Αποθήκευση: Μέσω δεινών και ωδίνων περνάμε σε άλλη πίστα

Είναι απολύτως αναγκαίος ο σχεδιασμός και η ευλαβική εκτέλεση ενός ορθολογικού προγράμματος με σωστό μίγμα των διαφόρων τεχνολογιών

Οδεύουμε στο δεύτερο μισό του 2023 και, έχοντας πλέον βιώσει σε μεγάλο βαθμό τα συνδυαστικά αποτελέσματα άλλης μίας **μεγάλης ενεργειακής και μίας περιβαλλοντικής-κλιματικής κρίσης** (που οφείλονται στην εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα), γίνεται πλέον συνείδηση των πάντων η αναγκαιότητα της ενεργειακής μετάβασης.

Η **ενεργειακή μετάβαση**, όχι μόνο στην χώρα μας και στην Ευρώπη, αλλά σε όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο μετασχηματίζει ήδη τον τρόπο λειτουργίας των παραγωγών, διανομέων και καταναλωτών των ενεργειακών προϊόντων. Ο ηλεκτρισμός καλείται να παίξει κομβικό ρόλο σε όλο αυτόν τον

μετασχηματισμό, ως η τεχνολογία που δείχνει την μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα στην στόχευση για απεξάρτηση των ενεργειακών συστημάτων από τα ορυκτά καύσιμα.

Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με κυρίαρχες τεχνολογίες τις **ανεμογεννήτριες** και τα **φωτοβολταϊκά**, είναι το βασικό εργαλείο που επέτρεψε την παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι αλήθεια ότι μέχρι τώρα η «άσκηση» ήταν σχετικά μονοδιάστατη εφόσον καλούμασταν να «ρίξουμε τυφλά» όσο πιο πολλές πράσινες φθηνές MWh στο Σύστημα, σε αντικατάσταση των αντίστοιχων ακριβών και ρυπογόνων ορυκτών καυσίμων. Σε αυτή την «άσκηση», τόσο η χώρα μας όσο και η Ευρώπη έχει γράψει αρκετές επιτυχίες παρά τα προβλήματα και τις δυσκολίες. Πλέον όμως, πλησιάζοντας το ορόσημο της επίτευξης 50% παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο ότι **περνάμε σε άλλη πίστα και η «άσκηση» γίνεται πολύ πιο περίπλοκη.**

Πρόδρομα φαινόμενα που ήδη δείχνουν το δύσκολο πέρασμα «σε άλλη πίστα» είναι η αυξανόμενη έλλειψη ηλεκτρικού χώρου, η αναγκαιότητα να αποφευχθεί η διαφαινόμενη μονοκαλλιέργεια μίας ανανεώσιμης τεχνολογίας (φωτοβολταϊκά) και οι περικοπές παραγωγής Α.Π.Ε.. Για όλα αυτά, έχει ήδη ξεκινήσει η συζήτηση στην χώρα μας και όσο μεγαλώνει η διείδυση πράσινης ενέργειας, τόσο θα οξύνονται τα σχετικά προβλήματα αν δε ληφθούν άμεσα τα σωστά μέτρα. Αντιθέτως, λάθος αποφάσεις θα δημιουργήσουν ανασφάλειες και ως εκ τούτου μεγάλες καθυστερήσεις που μπορεί να υπονομεύσουν την μετάβαση και τους στόχους της.

Η αναγκαιότητα της αποθήκευσης

Κοινή ομολογία είναι ότι η **αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας**, χωρίς να είναι η θεραπεία για πάσα νόσο, **είναι μια αναγκαιότητα**. Σε αυτή την αναγκαιότητα έχουμε μείνει πίσω και οφείλουμε να επιταχύνουμε. Οι φωνές περί «μη ώριμης τεχνολογίας» αποτελούν παρελθόν καθώς τα τελευταία χρόνια εξελίσσεται μια επανάσταση στον τομέα των μπαταριών. Πρόσθετα, υπάρχουν καλά δοκιμασμένες τεχνολογίες με μεγάλο συντελεστή εγχώριας προστιθέμενης αξίας όπως αυτή της αντλησιοταμίευσης, οι οποίες έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και δεν χαρακτηρίζονται από πιθανές τεχνικές αδυναμίες των μπαταριών.

Όπως και στις Α.Π.Ε., τόσο και στην αποθήκευση είναι απολύτως αναγκαίος ο σχεδιασμός και η ευλαβική εκτέλεση ενός ορθολογικού προγράμματος με σωστό μίγμα των διαφόρων τεχνολογιών: Μπαταρίες «μπροστά» και «πίσω» από τον μετρητή, μονάδες αντλησιοταμίευσης και, γιατί όχι, σταδιακή αξιοποίηση της δυνατότητας παραγωγής υδρογόνου από πράσινη ενέργεια που «περισσεύει».

Στην αποθήκευση, το πολύ δεν είναι απαραίτητα και καλό, αντιθέτως, όπως έχουν δείξει διάφορες μελέτες (συμπεριλαμβανομένης αυτής της ΕΛΕΤΑΕΝ σε συνεργασία με το ΕΜΠ1), ένα σωστό μίγμα Α.Π.Ε. μειώνει τις ανάγκες αποθήκευσης, βελτιστοποιεί την αξιοποίηση των ενεργειακών υποδομών (συμπεριλαμβανομένων και των ίδιων των μονάδων αποθήκευσης) και μειώνει τις περικοπές ενέργειας Α.Π.Ε.

Είναι αναγκαίο λοιπόν, με τα σύγχρονα δεδομένα να επικαιροποιηθούν οι μελέτες για το πόση αποθήκευση και σε τι μίγμα χρειάζεται το Σύστημά μας, ώστε -μεταξύ άλλων- να **αποφευχθούν φαινόμενα μιας «φούσκας»** που πιθανά επωάζεται στον τομέα της αποθήκευσης.

Πρόσθετα, θα πρέπει πλέον να εξεταστεί η επιβολή υποχρέωσης σε νέες σχεδιαζόμενες επενδύσεις φωτοβολταϊκών να συνδυάζονται με μονάδες αποθήκευσης πίσω από τον μετρητή, ενώ θα πρέπει σε ήδη υφιστάμενες ή υπό κατασκευή ηλιακές μονάδες να δοθούν κίνητρα για το ίδιο θέμα. Διαφορετικά, η συμφόρηση κατά τις μεσημεριανές ώρες, πέραν των συνθηκών ασφυξίας που θα δημιουργεί στο δίκτυο, θα οδηγήσει σε όλο και μεγαλύτερες περικοπές και σε κανιβαλισμότης αγοράς, με αντίστροφη συμπεριφορά τις ώρες μη ηλιοφάνειας.

Σε όλα αυτά πρέπει να ληφθεί υπόψη και το θέμα των **διεθνών διασυνδέσεων**. Σωστό μίγμα Α.Π.Ε. και αποθήκευσης μπορεί να **μεγιστοποιήσει τη δυνατότητα εξαγωγών πράσινης ενέργειας στις γειτονικές (και όχι μόνο) χώρες**. Σε αυτή την άσκηση είναι ανάγκη να ληφθεί υπόψη ότι η χώρα μας εμφανίζει το πιο αξιολόγο αιολικό δυναμικό σε σύγκριση με όλες τις άλλες γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες που έχει διασυνδέσεις με αιχμή του δόρατος το πλούσιο αιολικό δυναμικό των θαλασσών μας. Αυτό το συγκριτικό πλεονέκτημα, αν σχεδιαστεί σωστά μπορεί να μας μετασηματίσει σε ένα πόλο εξαγωγής πράσινης ενέργειας σε όλη την ευρύτερη περιοχή, με προφανή οικονομικά και γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα.

Μέσω δεινών και ωδίνων έχουμε φθάσει στο σημείο που είμαστε σήμερα. Οι προοπτικές είναι μπροστά μας. Α.Π.Ε. και αποθήκευση θα δώσουν λύση στο πρόβλημα της κλιματικής κρίσης και θα

μας οχυρώσουν απέναντι σε πιθανές ενεργειακές κρίσεις στο μέλλον. Ας μην αφήσουμε την ευκαιρία αναξιοποίητη τώρα που περνάμε σε άλλη πίστα.

****Ο Παναγιώτης Λαδακάκος είναι Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ***